

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 16ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ - 9521205

Στόχος Βελτίωσης:

Σκοπός του σχεδίου δράσης είναι ο εμπλουτισμός και η αναβάθμιση των διαφορετικών επιπέδων του αύλειου χώρου προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη ομαδοσυνεργατικής και ενεργητικής μάθησης των νηπίων μέσω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε συνεργασία με το συστεγαζόμενο νηπιαγωγείο.

Ειδικότερα, προβλέπεται η βελτίωση της αισθητικής και της λειτουργικότητας του χώρου, η οργάνωση σε γωνιές παιδαγωγικού ενδιαφέροντος (γωνιά εικαστικών με φυσικά υλικά, γωνιά μουσικής, γωνιά φυσικών επιστημών κ.λπ.) Στόχος της δράσης είναι επίσης οι εικαστικές παρεμβάσεις στον περιβάλλοντα χώρο και ο σχεδιασμός παιδαγωγικών δραστηριοτήτων (αριθμογραμμές, τρίλιζα, λαβύρινθος κ.λπ.) καθώς και η ενίσχυση του εξοπλισμού. Τέλος, η δράση στοχεύει στην ευαισθητοποίηση τόσο των φορέων (σχολική επιτροπή, δήμος) όσο και των γονέων για την παιδαγωγική αξία των δράσεων και την αξιοποίηση του αύλειου χώρου, αλλά και στην συμβολή και ενεργή συμμετοχή τους σε αυτό.

Σχέδιο Δράσης: Αξιοποίηση - Εκσυγχρονισμός του αύλειου χώρου του Νηπιαγωγείου

Αξονας: Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

Συντονιστής Δράσης: ΜΟΣΧΟΒΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Το σχολικό περιβάλλον αποτελεί σημαντικό παράγοντα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και έχει ιδιαίτερη παιδαγωγική σημασία. Η διαμόρφωση τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού χώρου θα πρέπει να συμβάλλει στην ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών προσχολικής ηλικίας παρέχοντας ένα ελκυστικό και ασφαλές πλαίσιο που θα ενισχύει την αυτονομία και την ενεργό συμμετοχή τους στην μαθησιακή διαδικασία.

Έπειτα από συστηματική διερεύνηση καταλήξαμε ότι υπάρχει ανεπάρκεια σχολικών χώρων κυρίως λόγω του μικρού μεγέθους της αίθουσας του σχολείου μας, καθώς και λόγω της συστεγάσης με το 1ο Νηπιαγωγείο Πετρούπολης. Ο αύλειος χώρος είναι αρκετά μεγάλος και χωρίζεται σε τρία επίπεδα εκ των οποίων τα δύο είναι εντελώς αναξιοποίητα, το δε τρίτο είναι μερικώς αξιοποιημένο. Λαμβάνοντας υπόψη την υπάρχουσα κατάσταση (συνθήκες πανδημίας λόγω Covid 19) η αξιοποίηση του αύλειου χώρου για την επέκταση δομημένων δραστηριοτήτων αποτελεί προτεραιότητα. Επιπλέον, η εκ περιτροπής χρήση της αυλής με το συστεγαζόμενο νηπιαγωγείο καθιστά αναγκαία την αναβάθμιση όλων των επιπέδων ώστε ο αύλειος χώρος να ευθαρρύνει/αναπτύσσει την μάθηση και να είναι ευχάριστος, φιλικός, ασφαλής.

Ειδικότερα, το σχέδιο δράσης στοχεύει στα ακόλουθα

1. Βελτίωση της αισθητικής και της λειτουργικότητας του αύλειου χώρου
2. Ενίσχυση του υπαίθριου εξοπλισμού και της οργάνωσης της αυλής.

3. Οργάνωση της αυλής σε γωνιές μάθησης ,όπως γωνιά μουσικής/μαθηματικών/εικαστικών/φυσικών επιστημών κ.α.
4. Ενίσχυση του χώρου πρασίνου/καλλιέργεια οικολογικής συνείδησης.
5. Ορθή διαχείριση απορριμάτων/νερού/ενέργειας στην αυλή και στο σχολείο γενικά
6. Εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων
7. Ενίσχυση της ενεργητικής αλληλεπίδρασης των παιδιών με το φυσικό περιβάλλον.
8. Ευθάρρυνση της συνεργασίας όλων των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

A) Στρατηγική εφαρμογής σχεδίου δράσης

Συστηματική παρατήρηση νηπίων στον αύλειο χώρο

Πραγματοποίηση ενδοσχολικής επιμόρφωσης σχετικά με την διαμόρφωση του αύλειου χώρου και τις εκπαιδευτικές δυνατότητες που μπορούν να προσφερθούν

Συνεργασία για τον συντονισμό ενεργειών με τον σύλλογο διδασκόντων του συστεγαζόμενου νηπιαγωγείου

Συγκέντρωση υλικού από το διαδίκτυο σχετικά με την οργάνωση αύλειου χώρου και δραστηριοτήτων που μπορούν να πραγματοποιούνται σε αυτόν.

Ενημέρωση Γονέων για το σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας και για τον ρόλο του αύλειου χώρου στις εκπαιδευτικές - παιδαγωγικές διαδικασίες.

Ενημέρωση των φορέων και λοιπων συντελεστών

Καταγραφή απαιτούμενου εξοπλισμού και μέσων που απαιτούνται για την υλοποίηση του σχεδίου δράσης

Προσδιορισμός των φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση των παρεμβάσεων

Εμπλοκή γονέων και του Συλλόγου τους στο σχεδιο δράσης

Ενδεχόμενη συμμετοχή ιδιωτών για την διεξαγωγή της δράσης

Συνεργασία με το συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο για συνδιαμόρφωση της αυλής

Οι παρεμβάσεις μπορεί να αφορούν:

Διαμόρφωση του αύλειου χώρου με τη δημιουργία υπαίθριων γωνιών μάθησης, όπως, γωνιά μουσικής, γωνιά μαθηματικών, γωνιά εικαστικών με φυσικά υλικά, φυσικών επιστημών, φυσικής και κινητικής αγωγής, κουκλοθέατρο και άλλα.

Κατασκευή επιτοίχιων και επιδαπέδιων παιχνιδιών. Δημιουργία τοιχογραφιών.

Προμήθεια απαιτούμενου εξοπλισμού (παιδική χαρά, αθλητικά όργανα κ.α.)

Επίστρωση της αυλής με ειδικό προστατευτικό τάπητα.

Δημιουργία χώρων συγκέντρωσης, ξεκούρασης και συζήτησης με παγκάκια, καθίσματα, τραπέζια και στέγαστρο πέργκολες, με την αξιοποίηση φυσικών υλικών.

Δημιουργία γωνιάς μελέτης περιβάλλοντος (λαχανόκηπο, ανθόκηπο).

Ενίσχυση του χώρου πρασίνου της αυλής με δενδροφύτευση, κατάλληλη διαμόρφωση του εδάφους, δημιουργία μικρών φυσικών οικοσυστημάτων στα παρτέρια και στους κήπους.

Βελτίωση της ήδη υπάρχουσας παιδικής χαράς με νέο εξοπλισμό.

Αξιοποίηση του μικρού υπαίθριου θεάτρου για την διενέργεια σχολικών εκδηλώσεων.

B) Χρονοδιάγραμμα

1ο Τρίμηνο 2021 - 2022 (Οκτώβριος - Δεκέμβριος)

- Συγκέντρωση Υλικού από το Διαδίκτυο
- Συστηματική Παρατήρηση Νηπίων
- Συνεργασία με σύλλογο διδασκόντων συστεγαζόμενου νηπιαγωγείου για τον συντονισμό ενεργειών
- Πραγματοποίηση Ενδοσχολικής Επιμόρφωσης

2ο Τρίμηνο 2021 - 2022 (Ιανουάριος - Μάρτιος)

- Πραγματοποίηση Ενδοσχολικής Επιμόρφωσης
- Συστηματική Παρατήρηση Νηπίων
- Συγκέντρωση Υλικού από το Διαδίκτυο
- Συνεργασία με σύλλογο διδασκόντων συστεγαζόμενου νηπιαγωγείου για τον συντονισμό ενεργειών
- Ενημέρωση Γονέων για το Σχέδιο Δράσης
- Ενημέρωση- Επικοινωνία των Υποστηρικτικών Φορέων
- Σχεδιασμός των Παρεμβάσεων
- Προμήθεια Απαιτούμενου Εξοπλισμού
- Διαμόρφωση του Αύλειου Χώρου
- Παρακολούθηση Ανατροφοδότηση της Δράσης

3ο Τρίμηνο 2021 - 2022 (Απρίλιος - Ιούνιος)

- Συνεργασία με σύλλογο διδασκόντων συστεγαζόμενου νηπιαγωγείου για τον συντονισμό ενεργειών
- Ενημέρωση Γονέων για την εξελικτική πορεία του Σχεδίου Δράσης
- Ενημέρωση- Επικοινωνία των Υποστηρικτικών Φορέων
- Διαμόρφωση του Αύλειου Χώρου
- Παρακολούθηση Ανατροφοδότηση της Δράσης

1ο Τρίμηνο 2022 - 2023 (Οκτώβριος - Δεκέμβριος)

- Ενημέρωση- Επικοινωνία των Υποστηρικτικών Φορέων

- Διαμόρφωση του Αύλειου Χώρου
- Παρακολούθηση Ανατροφοδότηση της Δράσης
- Αξιολόγηση της Δράσης

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Θα αξιοποιηθούν οι παρακάτω πόροι και μέσα

A) Ανθρώπινο Δυναμικό

Εκπαιδευτικοί σχολικής μονάδας

Σύλλογοι Γονέων & Κηδεμόνων 1ου & 16ου Νηπιαγωγείων Πετρούπολης

Σχολική Επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης Δήμου Πετρούπολης

Εκπρόσωποι & Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Πετρούπολης

Εθελοντές Ιδιώτες

Ειδικοί επιστημονικοί συνεργάτες

Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου

Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Αγωγής Γ Αθήνας

B) Οικονομικοί Πόροι

Το κόστος τόσο των απλών παρεμβάσεων που αφορούν την λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση της αυλής όσο και των εκτεταμένων παρεμβάσεων που αφορούν στις προβλεπόμενες κατασκευές και στην προμήθεια εξοπλισμού μπορεί να καλυφθεί από την σχολική επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης του Δήμου, τους συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων των συστεγαζόμενων σχολείων, την τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση και από εθελοντές ιδιώτες ή χορηγίες

Γ) Υλικοτεχνικός Εξοπλισμός

Ο προβλεπόμενος εξοπλισμός θα είναι αντίστοιχος με τον διαμορφούμενο χώρο. Για την παρουσίαση του προγράμματος σε διάφορους εμπλεκόμενους φορείς αλλά και για τα ενδιάμεσα στάδια παρουσίασης της δράσης στο σύλλογο διδασκόντων, στους γονείς και μαθητές θα χρειαστεί φορητός Η/Υ, βιντεοπροβολέας και αναλώσιμα.

Δ) Πηγές

Αρχεία σχολείου (αναφορές σε προβλήματα υποδομών, αναφορές σε ελλείψεις εξοπλισμού, καταστάσεις υπάρχοντος εξοπλισμού, κάτοψη αυλής)

Σχολική Νομοθεσία/Διατάξεις / Εγκύκλιοι ΥΠΑΙΘ

Πρακτικά Συλλόγου Διδασκόντων και Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων

Ιστοσελίδα του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Ιστοσελίδα του ΟΣΚ

Ελληνική και Ξένη Βιβλιογραφία

Πληροφορίες από Διαδίκτυο

Καλές Πρακτικές και εμπειρίες άλλων σχολείων

Ε) Εργαλεία Παρακολούθησης & Αξιολόγησης

Ημερολόγιο εβδομαδιαίας καταγραφής δραστηριοτήτων

Ημερολόγιο συναντήσεων ομάδας εργασίας

Πρακτικό Συνεδριάσεων Συλλόγου Διδασκόντων

Φόρμες καταγραφής υλικών και εξοπλισμού

Φύλλο συστηματικής παρατήρησης νηπίων

Φόρμες παρακολούθησης της υλοποίησης σταδίων της δράσης

Βιντεοκάμερα και ψηφιακή φωτογραφική μηχανή

Προτάσεις συνεργατών για διαμόρφωση αυλής

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Αναφορικά με τις διαδικασίες αξιολόγησης της δράσης σε συνάρτηση με τους αρχικούς στόχους προτείνονται τα παρακάτω.

Στόχος 1: Βελτίωση της λειτουργικότητας και της αισθητικής του αύλειου χώρου.

Κριτήριο αποτελεί η βελτίωση και εμπλουτισμός του εξωτερικού χώρου του σχολείου. Με την προμήθεια του απαιτούμενου εξοπλισμού, την αντικατάσταση του φθαρμένου χλοοτάπητα, τη δημιουργία τοιχογραφιών, την κατάλληλη αξιοποίηση των χώρων και των σημείων ενδιαφέροντος της αυλής καθώς και με εικαστικές παρεμβάσεις.

Στόχος 2: Ενίσχυση του υπαίθριου εξοπλισμού και της οργάνωσης της αυλής.

Κριτήριο αποτελεί η επίτευξη της προμήθειας του απαιτούμενου εξοπλισμού, την κατασκευή επιδαπέδιων παιχνιδιών.

Στόχος 3: Οργάνωση του αύλειου χώρου σε αξιοποιήσιμες γωνιές μάθησης.

Κριτήριο αποτελεί η δημιουργία των γωνιών, καθώς και η παιδαγωγική τους αξιοποίηση από τα παιδιά του νηπιαγωγείου.

Στόχος 4: Ενίσχυση του χώρου πρασίνου (φυτά και δέντρα) του σχολείου, καλλιέργεια οικολογικής συνείδησης.

Κριτήριο είναι η αναμόρφωση του αύλειου χώρου με δημιουργία παρτεριών με φυτά και βότανα, με νέα δέντρα.

Στόχος 5: Σωστή διαχείριση των απορριμμάτων, του νερού και της ενέργειας στην αυλή και στον ευρύτερο σχολικό χώρο.

Κριτήριο αποτελεί η συμμετοχή εκπαιδευτικών & μαθητών/τριών στην προσπάθεια του σχολείου για ένα βιώσιμο περιβάλλον, την υιοθέτηση στάσεων και την αλλαγή των καθημερινών συνήθειων των μελών της σχολικής, κοινότητας στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης. Η ύπαρξη νέων κάδων απορριμμάτων και κάδων ανακύκλωσης, η δημιουργία χώρων που θα χρησιμοποιούνται, για υπαίθρια διδασκαλία ή ως χώροι σίτισης των μαθητών τις ηλιόλουστες μέρες του χρόνου. Η αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, ο ήλιος, το νερό της βροχής, ο αέρας.

Στόχος 6/7/8 Αποτύπωση με συμπλήρωση φύλλων παρατηρήσεων /καταγραφών

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Η πρόοδος της δράσης παρακολουθείται από το σύνολο των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και τον συντονιστή. Ορισμένες δράσεις ενδέχεται να τροποποιηθούν, να εμπλουτιστούν ή να εγκαταλειφθούν.

Αναλυτικότερα, για την παρακολούθηση της εξέλιξης του σχεδίου δράσης προτείνονται

1. Καταγραφή σε ειδικό έντυπο "Φύλλο Συστηματικής Παρατήρησης Νηπίου" των σχετικών παρατηρήσεων των νηπίων στον αύλειο χώρο, καταγραφή των συναντήσεων των εκπαιδευτικών για την επιμορφωσή τους και καταγραφή ενημερωτικών συναντήσεων των εμπλεκόμενων φορέων, γονέων, λοιπών συντελεστών στο σχολικό ημερολόγιο. 2 Ψηφιακή αποθήκευση του ενημερωτικού υλικού και του υλικού αποτύπωσης της εξέλιξης της δράσης. 3. Καταγραφές στο Ημερολόγιο της Ομάδας Δράσης σχετικά με τον τρόπο/βαθμό συμμετοχής των γονέων και εκπροσώπων του Δήμου στη δράση.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Το σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας : «**Αξιοποίηση - Εκσυγχρονισμός του αύλειου χώρου του Νηπιαγωγείου**» στον Άξονα: **Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας** με στόχο βελτίωσης του εμπλουτισμό και την αναβάθμιση των διαφορετικών επιπέδων του αύλειου χώρου προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη ομαδοσυνεργατικής και ενεργητικής μάθησης των νηπίων μέσω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε συνεργασία είναι **εξαιρετικά σωστά δομημένο και αναλυτικό σχέδιο δράσης** το οποίο ανταποκρίνεται στην αναγκαιότητα που περιγράφεται. Οι στόχοι περιγράφονται αναλυτικά και με σαφήνεια, οι ενέργειες και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τους είναι οργανωμένο, οι πόροι/μέσα και ερευνητικά εργαλεία είναι σωστά καθορισμένα και τα κριτήρια επιτυχίας της δράσης κατανοητά και αντιστοιχίζονται με τον κάθε στόχο που έχει τεθεί. Τέλος, οι διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης είναι συγκεκριμένες, έγκυρες και αξιόπιστες. Είναι ένα σχέδιο δράσης με όραμα για τη σχολική σας μονάδα.

Συνεχίστε την πολύ καλή σας προσπάθεια!

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Το σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας με τίτλο "Αξιοποίηση - Εκσυγχρονισμός του αύλειου χώρου του νηπιαγωγείου" όπως τελικά υλοποιήθηκε δεν παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς το περιεχόμενο και τις διαδικασίες σε σχέση με το αρχικό. Εκτός του συνόλου των εκπαιδευτικών στην διαδικασία συμμετείχαν τα νήπια, οι σύλλογοι γονέων του σχολείου μας αλλά και του συστεγαζόμενου νηπιαγωγείου, η τεχνική υπηρεσία του Δήμου Πετρούπολης και η Σχολική Επιτροπή και εθελοντές ιδιώτες (γονείς). Τα βασικά αντικείμενα που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της δράσης έχουν ως εξής:

- Συστηματική παρατήρηση των νηπίων στον αύλειο χώρο και διαλογική συζήτηση με την παρακίνηση των εκπαιδευτικών για το ενδεχόμενο βελτίωσης αυτού.

- Συνεργασία με τον σύλλογο διδασκόντων του συστεγαζόμενου νηπιαγωγείου για την διαμόρφωση του αύλειου χώρου.
- Συγκέντρωση υλικού από το διαδίκτυο σχετικά με την οργάνωση - αξιοποίηση του αύλειου χώρου και εντοπισμός καλών πρακτικών άλλων νηπιαγωγείων αναφορικά με το συγκεκριμένο σχέδιο δράσης.
- Ενημέρωση γονέων για το σχέδιο δράσης, τις διαδικασίες - στάδια υλοποίησης και την σημασία της ενεργής συμμετοχής τους σε αυτό.
- Αναζήτηση εθελοντών ιδιωτών (γονέων) για την συμβολή τους στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης.
- Συμμετοχή της σχολικής μονάδας στην δράση Πράσινα Σχολεία και στην καμπάνια ευαισθητοποίησης των μαθητών για την κλιματική κρίση που οργανώθηκε δια των υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Γ Αθήνας και Δυτικής Αττικής.
- Διενέργεια εκπαιδευτικής επίσκεψης στον Βοτανικό κήπο Διομήδους και συμμετοχής σε βιωματική δράση φυτέματος.
- Συμμετοχή της σχολικής μονάδας στο εκπαιδευτικό βιωματικό πρόγραμμα Food Waste όπου τα νήπια μέσω των δράσεων έρχονται σε επαφή με τον τρόπο καλλιέργειας λαχανικών, προβληματίζονται για την σπατάλη φαγητού ενώ καλλιεργείται η οικολογική τους συνείδηση.
- Δημιουργία γωνιάς μελέτης περιβάλλοντος με ανθόκηπο και λαχανόκηπο στον αυλειο χώρο.
- Ενίσχυση των χώρων πρασίνου της αυλής με δενδροφυτεύσεις και ανθοφυτεύσεις.
- Προμήθεια παιχνιδιών κατάλληλων για τον αυλειο χώρο και δημιουργία γωνιάς αθλητικών δραστηριοτήτων με την ευγενική χορηγία (δωρεά) του συλλογου γονέων του σχολείου.
- Διάχυση των αποτελεσμάτων της δράσης με την πραγματοποίηση της καλοκαιρινής γιορτής του σχολείου στον αυλειο χώρο.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Δεν υπήρξαν επι της ουσίας αλλαγές αναφορικά με τον αρχικό σχεδιασμό της δράσης.

Αποτελέσματα της Δράσης

- Συνοπτικά, το σχέδιο δράσης που εκπονήθηκε έφερε τα παρακάτω αποτελέσματα:
- Αρχικά, βελτιώθηκε η αισθητική και η λειτουργικότητα του αύλειου χώρου σε σημαντικό βαθμό και τώρα αξιοποιείται πληρέστερα από νήπια και

εκπαιδευτικούς.

- Ενισχύθηκε ο υπαίθριος εξοπλισμός της αυλής με παιχνίδια εξωτερικού χώρου, τσουλήθρα, τραμπάλα, μπασκέτα και διάφορα άλλα παιχνίδια τα οποία συμβάλλουν στην ψυχοκινητική εξέλιξη των νηπίων και την διασκέδασή τους.
- Ενισχύθηκε ο χώρος πράσινου του σχολείου μας με την δημιουργία λαχανόκηπου και ανθόκηπου αλλά και την δημιουργία γωνιών πράσινου σε διάφορα μέρη του αύλειου χώρου.
- Παράλληλα, ενισχύθηκε η ενεργητική αλληλεπίδραση των νηπίων με το περιβάλλον κατά την διάρκεια των δράσεων και των επισκέψεων σε χώρους σχετικού ενδιαφέροντος.
- Τονίστηκε η σημασία της συνεργασίας ανάμεσα σε όλα τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας (νήπια - γονείς- εκπαιδευτικοί- εκπαιδευτικοί συστεγαζόμενου) αλλά και άλλων παραγόντων που ενίσχυσαν την δράση αυτή (σχολική επιτροπή, δήμος)

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Η επίτευξη των στόχων διευκολύνθηκε κυρίως από την αποτελεσματική οργάνωση και τον καλό συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνταν και από την επικοινωνιακή επικοινωνία - συνεργασία σχολείου και γονέων.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Δεν παρουσιάστηκαν επι της ουσίας δυσκολίες τέτοιες ώστε να δυσχεραίνουν την υλοποίηση του προγράμματος ενώ η διευρυμένη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων - σύλλογος διδασκόντων, σύλλογος γονέων νηπίων κλπ. διευκόλυναν στο μέγιστο βαθμό την υλοποίηση του σχεδίου δράσης.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Κατά την υλοποίηση του σχεδίου δράσης αξιοποιήθηκε υλικό με ιδέες και καλές πρακτικές άλλων σχολείων το οποίο συγκεντρώθηκε από το διαδίκτυο και καταχωρήθηκε σε ψηφιακή μορφή σε αρχείο.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Δεν υλοποιήθηκαν επιμορφώσεις στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Αναφορικά με τις αναγκαίες επιμορφώσεις θεωρείται εξαιρετικά χρήσιμο να υλοποιηθούν σε μεταγενέστερο χρόνο επιμορφωτικά προγράμματα σε θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, διαχείρισης περιβάλλοντος και βιώσιμης ανάπτυξης, τα οποία θα μπορούσαν να εμπλουτίσουν με νέες ιδέες και προοπτικές το υπάρχον σχέδιο

δράσης.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

- Διάχυση των αποτελεσμάτων της δράσης στον σύλλογο γονέων που θα υπάρξει το επόμενο σχολικό έτος από τον τωρινό σύλλογο γονέων.
- Διάχυση των αποτελεσμάτων της δράσης στους εκπαιδευτικούς που θα εργαστούν στην εκπαιδευτική μονάδα τα επόμενα έτη από τους συμμετέχοντες φετινούς εκπαιδευτικούς .
- Προτείνεται η συνέχιση του προγράμματος και για το επόμενο σχολικό έτος με περαιτέρω εμπλουτισμό του αύλειου χώρου.
- Επαναπροσδιορισμός του περιεχομένου ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύψουν για μαθητές επόμενων σχολικών ετών.